

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercuria), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.ria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Răureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trărnăveana, Țimișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnaș), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—

Redactor responsabil:

VASILE VLĂICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 filieri.

Problemele economice ale viitorului apropiat.

— Extras din o conferință a comisariatului general: Riedl. —

Războiul nu și-a limitat nefasta sa operă de masacrare și distrugere numai asupra câmpului de război; el a lăsat și pe alte terene goluri, a deschis prăpăstii, a împrăștiat dezolația: pe acele terene, cari fecundate de activitatea geniului omenesc, ne-au dat minunatele roade ale progresului civil.

În ultimii decenii — abstrăgând dela uimitoarele triumfuri, ce le-au sărbătorit tehnica și știința — cu ce pași uriași nu au înaintat, grație ideii de organizație, industriile, comerțul, reformele sociale, tutelarea principiilor de libertate și de dreptate socială. A venit însă războiul; el a sistat în mod brusc schimbul de bunuri materiale și morale dintre popoare, ateliere și fabrici au fost transformate în arsenale, muncitorii încătușați în disciplina rigidă militară, asemenea celor osândiți la muncă silnică; orice drept, orice libertate au fost aruncate în lanțuri de regimul militaresc...

Dar, precum pe plaiurile, peste cari vijelia războiului a trecut pentru a nu se mai întoarce, se astupă urmele acestei furii nebune, tot așa opera de reedificare începe treptat-treptat și pe alte terene, lucrând cu zel la reluarea fiului rupt, sau cel puțin scăpat din mână, a progresului omenesc. Se fac toate eforturile pentru a redă viața industriilor moarte, pentru a aduce la alvia cea veche organizațiile prefăcute prin sila războiului; se studiază modul cel mai potrivit pentru a relua firul relațiilor comerciale cu celelalte popoare, pentru a restabili comunicația internațională, reparând violențele și nedreptățile ce au însoțit războiul.

Să nu ne facem însă iluzii prea mari. Această operă de reedificare va fi anevoioasă și mai cu seamă înceată. Criza nu se va termina odată cu încheierea păcii, anumite neajunsuri nu vor dispărea decât peste ani, unele chiar peste decenii. Așa numitul «period

de tranziție», care va dura câțiva ani și în era de pace, va trebui să fie un period de străduitoare muncă economică și de rodnică muncă reorganizatoare. Nu numai corporațiile legiuitoare, ci și număroase comisii de economiști experți și-au dat concursul la această operă. După cum desigur cetitorii bine știu, există în toate țările o astfel de comisie (în Ungaria: Ministerul pentru economia de tranziție) careia i-e încredințată studiarea acelor măsuri, ce sunt a se lua pentru periodul de tranziție. Șeful acestei comisii pentru Austria, comisariatul general Riedl, a publicat într-o revistă o conferință de deosebit interes, arătând criteriile, de cari trebuie să se țină cont pentru a putea sana relațiile noastre economice și-a turnă nouă viață și vigoare în industria și comerțul nostru.

Conform părerii lui Riedl, primul pas va trebui să fie reactivarea schimbului cu străinătatea. Exportarea va fi mijlocul cel mai eficace pentru a atrage în țară banul străin și a ne procura materiile prime, indispensabile pentru fabrici.

Nu va fi de-ajuns, dupăcum s'a făcut în trecut, să favorizăm mișcarea de exportare, vom trebui să ne interesăm în prima linie de producție, regulându-o în așa fel, ca ea să ne dea produse, cari să ne asigure prin calitatea lor în mod absolut succesul exportăției. Aceasta va fi cu atât mai necesar, cu cât, probabil, va fi o puternică tendință de a lucra și mulțumi numai piața internă, evitând astfel orice rizic, ce l-am putea avea hazardând afaceri cu străinătatea pe timpul periodului de tranziție, când ura și neîncrederea provocată prin război încă nu va fi dispărut din suflete. Statul va trebui să pășească cu multă hotărâre și energie, luând măsurile necesare pentru a favoriza producția și a o face capabilă de a face față concurenței pe piețele străinătății. Va fi deci de lipsă inaugurarea unei politici industriale sistematice.

Pe terenul politic-social ne aflăm în fața unor probleme foarte dificile. Pe piața muncii se vor observa fenomene necunoscute până acum. Oscilațiile în valoarea banilor și în prețul articolelor indispensabile traiului vor influența asupra prețului mărfurilor și din aceste oscilații vor isvorî inevitabile contraste

între fabricanți și lucrători. Cei dintâi se vor nizu a regulă prețurile mărfurilor având în vedere lupta în contra concurenței, lucrătorii vor voi să stabilească un echilibru între salar și necesitățile zilei. Aceste conflicte în un period, în cari toate forțele vor trebui concentrate în o producție intensivă, pentru care turburările pot însemna mari pagube, pot constitui un grav pericol. Vom trebui să facem deci totul pentru a încunjură această primejtie, iar dacă s'ar ivi e datorita celor chieamați a le aplană cu dreaptă cumpănă. Vor trebui să-și dea mâna și să lucreze umăr la umăr organizațiile muncitorilor și ale întreprinsătorilor. O statistică bine organizată asupra lucrului, care să țină în evidență căutarea și oferta de muncă va ușura mijlocirea muncii.

Ar fi o greșală să scăpăm din vedere faptul, că cu sfârșitul războiului o mare parte din industriile de război, cari au dat ocupație la multe mii de lucrători, vor încetă, și acești lucrători vor fi siliți să-și caute altă ocupație. Demobilizarea încă va revărsa asupra pieței muncii un însemnat număr de lucrători. Faptul, că în multe slujbe pe timpul duratei războiului au fost aplicate femei, încă ne va face greutăți. Acestea în partea cea mai mare, au fost siliate de război să-și caute o ocupație și odată cu terminarea lui nu pot fi concediate așa ușor, din motivul, că și-au câștigat practică în afaceri strâns legate de economia de tranziție și pe deasupra în majoritatea cazurilor fac servicii destul de bune pentru salarii mult reduse față de ale bărbaților. Având în vedere toate aceste schimbări și prefaceri, e ușor să ne închipuim, că atât guvernele cât și singuraticii se vor afla în situații destul de dificile. Numai lucrând sistematic și având neconținut înaintea ochilor ținta, se vor putea evita perturbațiuni, cari pot avea cele mai dezastruoase urmări.

De deosebită importanță pentru un curs normal al reluării muncii în fabrici va fi o perfectă organizație a industriilor, ce se vor ocupa cu adunarea și pregătirea materiilor prime, atât în țara proprie, cât și în țările străine. Numai o desăvârșită acurateță și claritate, însoțită de o dreaptă și înțeleaptă distribuire a materiilor ne va pune în măsură să parcurgem periodul de tranziție fără sguđuiri și primejdii. Numai un fabricant, care va fi deplin orientat asupra cantității materialului brut, ce-i stă la dispoziție, va putea face un calcul precis asupra numărului de lucrători necesar, iar de altă parte numai atunci va fi muncitorimea cruțată de vagabondări, dacă în fiecare moment va ști cine și unde e trebuința de brațele ei; o funcționare fără greș a oficiilor pentru mijlocirea muncii e așadar de importanță capitală.

Această organizație a pieței muncii cere însă, pentru sprijinirea și completarea sa, o înțeleaptă colaborare a autorităților militare cu prilejul demobilizării. Aceasta în urma forței împrejurărilor se va putea face numai treptat. Concedierea soldaților nu se va putea face după bunul plac al generalilor și ținând cont numai de criteriile militare, ci va trebui să se țină cont și de etatea, condițiile familiare și profesiunea soldatului. Vor trebui să fie preferiți acei meseriași, cari își vor găsi imediat după întoarcere ocupație suficientă. Demobilizarea armatei și mobilizarea industriilor vor trebui să fie efectuate în strânsă legătură și armonie, pentru a evita frecări și risipă de timp și muncă.

Dintre industrii, acelea, cari se ocupă cu prelucrarea materiilor prime aflătoare în țară sau, cari se pot procura în țările neutrale și aliate, își pot relua

mai ușor lucrul, dând astfel ocupație muncitorimii. De categoria aceasta se țin: industriile agricole, industria petrolului și a ferului; afară de acestea industria sticlei, a ceramicii, a lemnului și a hârtiei.

Pasivitatea critică a bilanțului nostru comercial cere în mod imperios, ca întreaga cerețe să fie satisfăcută de fabricate indigene, evitând orice importăție superfluă. Și, dacă e absolut necesar să fie delăturată din cale orice piedecă, ce ar opăci o avântată producțiune, tot așa de necesar e ca producția să nu țină cont de interese egoistice, de pofta de câștig a unora sau altora, ci numai de interesele colectivității, de interesele bine pricepute ale statului.

De cea mai mare importanță va fi menținerea și ulterioara dezvoltare a industriilor, ce produc surrogate. După cum bine știm, o mulțime de articole, ce ne veniau din afară, astăzi sunt înlocuite cu surrogate fabricate în țară. O încurajare a acestor industrii, chiar acordându-le favoruri, va avea drept urmare o simțită ameliorare a bilanțului comercial, fiindcă în felul acesta vor rămâne în țară sumele enorme, ce ar trebui să le plătim pentru materii prime.

Mult mai înceată va fi întoarcerea la condițiile normale în acele industrii, cari lucrează materii brute, ce ne vin din țările astăzi inimice. Aici, reluarea muncii se va face numai în măsura materiilor importate; și în privința aceasta să nu ne facem iluzii. Importarea de astfel de materii va fi înceată și va întâmpina multe piedici. Fabricile acestea vor fi osândite pentru un timp destul de îndelungat la neactivitate sau la un eșercițiu redus. Soartea acestor fabrici e legată de condițiile tratatului de pace și în prima linie, de concesiile ce va fi aplicată să le facă America, care azi e stăpână a situației.

Triar.

Asigurările contra daunelor de grindină (ghiață).

În timp de pace asigurările contra daunelor de grindină (ghiață) erau considerate în general ca niște măsuri de prevedere necesare și folositoare pentru toți economii practici. Fără îndoială, că și în timpuri normale se găsiu destui economi neorientați în privința rostului asigurărilor, precum și economi nepractici, cari socoțiau poate, că au destulă tărie să sufere și pagubele de grindină. În fine vor fi fost — tot în timpurile normale dinaintea războiului — și economi superstițioși, cari se feriau de a contracta asigurarea de teama, să nu li-se întâmple tocmai din cauza aceasta vre-o daună de grindină. În fine ori din ce considerații vor fi rămas în timpuri de pace singuratici economi fără asigurările de lipsă, și oricât de simțită le va fi fost atunci dauna, fie de grindină, fie de foc, totuși se poate crede, că atunci vor fi suportat-o mai ușor decât astăzi.

Să ne închipuim însă, că în anul acesta, de ex. un oarecare econom, fiind neasigurat, este lovit de daună de grindină și rămâne fără recoltă, dar și fără nici o despăgubire. Între împrejurările actuale respectivul econom păcătuște nu numai contra sa și contra familiei sale, ci contra intereselor țării întregi. Un om lipsit de pâne, de regulă, rămâne în sarcina

altora și în special rămâne avizat la cerșit, fie în orice formă. Cerșitorii zilelor de astăzi însă, de sigur, că trăesc și ei mai greu, — dacă prest: tot li-se poate zice, că trăesc. — Caritatea publică este supra-încărcată cu datorințe de împlinit în toate părțile. Astfel în anul acesta economii, cari vor rămânea neasigurați, în caz de nefericire vor avea să sufere daune ireparabile dar și nescuzabile.

Se impune deci tuturor oamenilor de bine să clarifice pe economi, că scumpetea de astăzi nu este îndemn la cruțarea premiilor de asigurare. Scumpetea de astăzi este egală cu ruina acelor economi, cari întrelasă asigurarea, iar *neglijarea asigurărilor azi cauzează în mod nemijlocit potențarea scumpetei*, ea poate face în cazul cel mai rău din producenți consumenți și în cazul cel mai ușor reduce cantitatea producției schimbări, cari în lipsa asigurării nu se compensează prin nici un echivalent, decât doar prin caritatea publică, la care astăzi abia mai poate contă cel ajuns din propria lui vină la săpă de lemn.

Dar interesul asiguraților este de sigur să fie bine asigurați. Iar dacă ei sunt bine asigurați, contractele lor în ordine din toate punctele de vedere, de sigur că și lichidarea daunelor urmează în mod corăspunsător. Spre scopul cceasta atragem atențiunea celor interesați să dea atențiunea cuvenită completării precise a fasiunilor de asigurare (ofertelor), pe baza cărora se contractează polițele de asigurare. Mai bine să se adreseze numai la oameni de încredere și cunosători ai chestiunilor de asigurare.

Cele spuse despre asigurările de grindină în cele de mai sus își află aplicare corăspunsătoare în toți ramii de asigurare.

Ca și în anii trecuți, astfel și acum «Banca Generală de Asigurare» stă la dispozițiua tuturor economilor noștri atât prin birourile sale, cât și prin institutele financiare, membrele «Solidarității» precum și prin reprezentanții comunali (bărbații de încredere) ai societății, pentru asigurări de grindină.

Despăgubirile de grindină plătite asiguraților «Băncii generale de asigurare» în cei șase ani de activitate au fost, după cum aflăm, următoarele:

în 1912 asigurările de grindină necultivate	
în 1913 despăgubiri plătite K	9,419.63
în 1914	21,921.18
în 1915	27,348.12
în 1916	74,971.80
în 1917	7,531.66

Total până azi K 141,192.39

despăgubiri plătite pentru daune de grindină. Fi-rește, pentru plătierea acestor daune «Banca» nu a fost nevoită să se atingă de rezervele sale, pentrucă asigurările de grindină nu le cultivă încă în cont propriu, ci numai în comisiune. Dare de seamă despre acestea afaceri nu a apărut în conturile de încheiere ale «Băncii», deci am crezut de bine să ne interesăm mai deaproape de aceasta, deoarece în timpul

din urmă s'au găsit ici-colo câte unul, — spre onoarea străinilor fie zis: nu dintre străini, — care vrea cu orice preț să caute capete de acuză contra «Băncii», zicând: «Pentru-ce nu le face și asigurările de grindină în cont propriu?» Față de despăgubirile arătate mai sus, premiile plătite de asigurații regulați au fost, după cât aflăm:

în 1913 premii plătite de asigurați K	26,391.03
„ 1914	40,961.32
„ 1915	31,232.75
„ 1916	37,019.38
„ 1917	23,661.63
Total	K 159,266.11

Subtrăgând daunele plătite în cei cinci ani de experiențe, din premiile încurse în aceeași ani, rezultă o diferență de K 18,073.73 în plus, ceea ce în fapt nu ajunge nici pentru acoperirea unei părți din speșele de administrație. Chiar și numai cei cinci ani din calculul de mai sus arată cât de caprițioase sunt aceste daune elementare. Ajunge un singur an, care să răstoarne cu mulțimea daunelor toate calculele prealabile. Pentru îmbrățișarea acestui ram de asigurare în cont propriu se recere necondiționat, ca mai întâiu toți oamenii noștri de bine să-și deie mâna, întărind rezervele «Băncii» prin înmulțirea asigurărilor contra daunelor de foc și vieață, principalele ramuri de asigurare cultivate în cont propriu. E adevărat, că și incendiul este un element nu mai puțin caprițios, însă caprițiile îi vin mai rar. Așa de ex. incendiul teribil dela Gyöngyös din anul trecut, este un fenomen de aceeași natură caprițioasă, răsturnând calculele și pregătirile de decenii ale societăților de asigurare, însă obvine la intervale cu mult mai rari decât *caprițiile norilor alburii-galbeni-cenușii*. Afară de aceea pentru întâmpinarea catastrofelor de incendiu au îndrăsnit și îndrăsnesc societățile de asigurare să se ralieze prin contracte de reasigurare, ceea ce la asigurările de grindină simplu: nu o fac din motive bine întemeiate.

Cu toate greutatețile întâmpinate până azi de «Banca» de asigurare, ea este în stare să ne arete o jumătate de milion coroane despăgubiri plătite asiguraților de vieață, de foc și de grindină, pe lângă rezerve tehnice a căror proporție îi face onoare în cercurile de specialitate, rezerve, cari se cifrează de-a semenea la aproape o jumătate de milion coroane. Așadară singure daunele plătite și rezervele detașate tot pentru servirea intereselor asiguraților, fac rotund un milion de coroane. Nu încape în cadrele acestui articol să scoatem în relief cu date statistice din cronica societăților de asigurare în cei șase ani din urmă: activitatea și conducerea singurei noastre instituțiuni de asigurare. O paralelă simplă ar ajunge, pentruca toți oamenii de bine să fie pe deplin mulțumiți și cu una și cu alta. Bărfitori am avut la începutul băncii numai între străini, cari însă de mult au învățat să aprecieze «Banca Generală» după merit. De curând s'au

ivit însă între compatrioții noștri din capitala «Ardealului» glasuri de bârfire, cari vor fi reduse la ade-vărata lor valoare, prin date și fapte scoase la iveală, ca să știe lumea cine sunt bârfitorii și ce este «Banca generală de asigurare».

Intr'aceea caravana trece înainte. Cu spicele holdelor crește nădejdea de bine și teama de primejdia rea. Economii noștri vor căuta, ca și în anii trecuți, tot mai mulți, scut de apărare în asigurările «Băncii» noastre, care în butul tuturor greutăților își îndeplinește menirea ei tot înainte, primind spre contractare asigurări contra daunelor de foc, de furt prin efracție, asigurări de vieață în socoteala ei proprie și asigurări contra daunelor de grindină, al căror sezon se începe în zilele acestea. V. V.

Situația financiară.

La finele săptămânei expirate Consiliul general al Băncii Austro-Ungare a ținut în Viena o ședință plenară, în care secretarul general Schmid a prezentat un raport amănunțit asupra situației pieței internaționale de bani și devize.

Cursul devizelor, cotate de cele două centrale pentru devize din Viena și Budapesta, a rămas în timpul dela 18 Martie până la 22 Aprilie a. c. neschimbat, cu excepția devizei Sofia, care a scăzut cu 3.15%. Cotarea cursului rublelor prin înființarea sindicatului germano-austro-ungar pentru procurarea rublelor s'a sistat. Cursul devizelor cotate la Berlin asemenea a rămas neschimbat în timpul dela 18 Martie până la 22 Aprilie a. c.

Târgul de efecte a fost în timpul dela 18 Martie până la 22 Aprilie a. c. atât în Viena, cât și în Berlin ferm. Fluctuațiile în sus și în jos au fost foarte neînsemnate și nu au trecut peste $\frac{3}{10}\%$. Primul împrumut de războiu austriac a ajuns cursul pari; asemenea a fost stabil cursul împrumuturilor germane.

În fața dezastrelor recente suferite de antanta la frontul vestic este bătătoare la ochi îmbunătățirea, ce se remarcă la cursul valorilor (efectelor) franceze și engleze. Renta franceză de 3% și împrumutul de războiu francez de 5% a crescut în curs, în timpul dela 18 Martie până la 22 Aprilie a. c. cu 1.85%, resp. cu $\frac{1}{2}\%$. Consolele engleze de $2\frac{1}{2}\%$ s'au urcat în același timp cu $1\frac{5}{8}\%$, iar împrumutul de războiu englez de 5% cu $1\frac{1}{2}\%$. Cu toate acestea renta franceză de 3%, cu cursul ei actual, are rentabilitate mai urcată, decât renta ungară în coroane de 4%, iar consolele engleze de $2\frac{1}{2}\%$ aduc o dobândă mai urcată, decât împrumuturile imperiului german de 3% și 4%.

Discontul privat a cotate în Viena, în piața deschisă, în ultimele zile ale săptămânei expirate $3\frac{3}{4}\%$ cu $1\frac{1}{16}\%$ peste cursul dela 19 Martie a. c. Cauza acestei scumpiri este emisiunea bonurilor de cassă ale Băncii Austro-Ungare, precum și emisiunea bonurilor de tezaur ungar de 5%, din a căreia stoc

total de Cor. 9 milioane o bună parte va fi plasat în Viena. Numărul s'a scumpit ceva și în Budapesta, cotând $3\frac{3}{4}\%$ cu $\frac{1}{2}\%$ — $\frac{3}{4}\%$ mai sus decât la 19 Martie a. c. Lombard a cotate $4\frac{1}{4}\%$.

În Berlin numărul este destul de abundant. În piața deschisă discontul s'a redus cu $\frac{1}{8}\%$ — $\frac{3}{4}\%$ la $3\frac{5}{8}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$. Abundantă de numărul domnește și în Londra, unde discontul privat a cotate $3\frac{3}{16}\%$, cu cu $\frac{1}{32}\%$ mai puțin decât la 19 Martie a. c. Amsterdam în fine a cotate $2\frac{1}{2}\%$, iar Zürich $3\frac{3}{4}\%$.

Banca Șvediei, care la 1 Februarie a. c. și-a redus etalonul de 7% (fost în vigoare din 11 Dec. 1917) la $6\frac{1}{2}\%$ a putut menține acest etalon redus numai 7 săptămâni și s'a văzut nevoită a urca etalonul, la 20 Martie a. c. din nou la 7%. Acesta este de prezent etalonul oficial cel mai urcat în Europa.

Bonuri de cassă ale «Băncii Austro-Ungare» s'au emis dela 2 până la 15 Aprilie a. c. în sumă de K 245.500,000— din care sumă sunt K 243.300,000— bonuri de cassă de 4% cu termen de 6 luni și abia K 2.200,000— bonuri de cassă de 3 luni de $3\frac{1}{2}\%$. Din totalul bonurilor de cassă de K 245.500,000— s'au emis în Austria K 179.535,000— de 4% și K 1.745,000— de $3\frac{1}{2}\%$ în total deci în Austria K 181.280,000—, pe când în Ungaria s'au plasat bonuri de cassă de 4% în sumă de K 62.980,000— și de $3\frac{1}{2}\%$ în sumă de K 430,000— total K 63.410,000—. Restul în Bosnia și Herțegovina și în teritoriile ocupate. Deoarece încassările din bonurile de cassă s'au împărțit între Austria și Ungaria după cheia cotei, administrația financiară austriacă a primit din totalul de K 245.500,000— 63.6%, adică K 156.138,000— iar administrația financiară ungară 36.4%, adică Cor. 89.362,000.

Ținând seamă de dorințele publicului și în conțelegere cu cele două administrații financiare Consiliul general al Băncii Austro-Ungare, a hotărât în vederea cererei mari să emită bonuri de cassă și în piese à K 1,000—

Reflexii actuale.

Reproducem în cele următoare în traducere un articol important din marele ziar «Arbeiter Zeitung» din Viena:

«Austro-Ungaria avea deja înainte de războiu o datorie de circa 6 miliarde și jumătate Coroane față de Germania; la această sumă se urcau hârțiile de valoare și de alte credite aflătoare în posesiune germană. În cursul războiului am plasat împrumuturi în Germania și am primit de acolo mărfuri pe credit. În urma acestor operații financiare datoria noastră față de Germania s'a urcat la circa dublu și crește încontinuu. După războiu vom trebui să consolidăm împrumuturile flotante luate dela Germania și să plătim interesele, cari se urcă la suma colosală de 700 milioane la an. Afară de asta trebuie să ținem cont de pasivitatea bilanțului nostru comercial față de Germania, care în timpul premergător războiului se urcă la suma de 300 milioane, la an. Anume noi am importat din Germania mărfuri, a căror valoare

a întrecut cu 300 milioane valoarea mărfurilor, ce le-am exportat în Germania. Având în vedere scumpirea tuturor produselor e ușor posibil și putem fi pregătiți la faptul, că pasivitatea bilanțului nostru comercial se va urca la dublu, ajungând astfel suma de 600 de milioane la an. După terminarea războiului noi vom trebui să plătim Germaniei o sumă de aproximativ 1 miliard și 300 milioane în contul cupoanelor împrumuturilor și a plusului de importatie față de export. Nu e însă Germania singurul nostru creditor: avem de a plăti sume destul de însemnate capitaliștilor francezi și englezi. Pe timpul duratei războiului e oprită plățile de interese cetățenilor din state inimice, îndată însă ce va fi iscălit tratatul de pace vom trebui să plătim de nou cupoanele. Afară de asta va fi de lipsă să importăm enorme cantități de mărfuri. Economia noastră rurală va avea lipsă de mașini din Statele Unite și fosfate din Algeria. Pentru a răspunde la urgenta lipsă de haine și încălțăminte vom trebui să importăm bumbac din America și din Indii, lână din Africa de sud și din Australia, piei din America și Rusia. Va fi neapărat de lipsă importarea de cereale din Ucraina și din România, de carne din Statele Unite și din Argentina, de semințe oleoase din țările tropicale și de cafea din Brasilia.

... Industria noastră va fi constrânsă să impoarte cauciuc din Congo, cânepă din Indii, aramă din America, nichel din Canada. Vom trebui să plătim toate aceste produse, vărsând multe milioane pentru ele și tot așa de multe pentru transportul prin vapoarele străine, fiindcă ale noastre nu sunt suficiente.

Ni se va pune întrebarea, că cu ce vom plăti aceste miliarde. Cu aur? Aur nu avem. Cu mărfuri? Exportațiunea noastră nu e decât o fracțiune neînsemnată a sumei colosale, ce le vom avea de plătit pentru alimentele și materiile prime, ce ne vin din afară.

Unicul mijloc prin care după sfârșitul războiului ne-am putea umplea, cel puțin în parte, magazinele golite, ca să reconstituim economia noastră rurală și industrială și să stămpărăm foamea popoarelor, e de a face împrumuturi în țări străine.

O altă împrejurare, ce ne va da mult de gândit e că valuta noastră e mult scăzută în țările străine și, dacă voim să restabilim raportul de valoare între coroană și valutele străine, vom trebui să ne procurăm o rezervă de aur și devize, pe care nu o putem avea decât emițând mari împrumuturi în străinătate.

Care stat ne va putea împrumuta miliardele ce ne trebuiesc? Germania? Vom trebui să fim foarte mulțumiți, dacă se va arăta dispusă să consolideze împrumuturile flotante și ne va concede să amânăm plățile celor 1300 de milioane de interese, acordându-ne un împrumut anual de aceeași sumă. Germania se află într-o situație analoagă cu a noastră, având însăși lipsă de miliarde pentru procurarea de alimente și materii prime, din străinătate.

Cine ne va credita dară? Elveția și Olanda desigur nu dispun de așa capitaluri mari. Franța va folosi toate isvoarele sale pentru reedificarea teritorielor distruse de războiu. Rămân deci numai Anglia și în prima linie Statele Unite. Acestea au adunat în cursul războiului averi nemăsurate, având de a suferi foarte puțin în privința economică, așa că acestea vor fi unicele, cari vor dispune de mari capitaluri.

Posibilitatea de a vindeca ranele adânci cauzate economiei noastre naționale de acest nenorocit

măcel va depinde de împrejurarea, dacă piața financiară a Statelor Unite ne va fi accesibilă sau nu, după războiu. Această împrejurare e de capitală importanță și va trebui să hotărască viitoarea orientare a politicii externe. Intre noi și America sunt apele întinse ale Oceanului. Nici chiar soldații prusiani nu vor putea trece în marș aceste întinsuri de apă și Hindenburg nu va putea ingenunchia în așa măsură Statele Unite ca să le impună o despăgubire de războiu. Nu-i vom putea constrânge cu forța să ne dea bani împrumut. Noi vom putea avea dela ei miliardele, de cari avem lipsă, numai dacă ei din dușmani vor deveni prietini noștri, după războiu. Dacă politica noastră voiește să promoveze interesele vitale ale vieții noastre economice, ea trebuie să și pună de țintă încheierea unei păci de compromis și de împăciuire cu Statele Unite. O pace a învingătorului nemilos și necruțător va aprinde în suflete față de noi ura celui învins și nu va pune capăt dușmăniei odată cu subscrierea tratatului de pace; o astfel de pace ne va face imposibilă procurarea singurului mijloc potrivit și în stare să ne regenereze viața economică sleită de puteri. Aceia, cari sunt în contra unei astfel de păci, o numesc pacea renunțării și a foamei. Noi însă suntem de părere, că pacea făcută prin biruința spadei noastre, așa după cum e visată de unii, e adevărata pace a foamei și renunțării: a renunțării la restaurarea economiei noastre naționale, și a foamei pentru câteva decenii după războiu.

O pace a învingătorului trufaș ne-ar închide porțile piețelor financiare, din țările străine, făcându-ne imposibilă procurarea de mijloace pentru cumpărarea și transportarea de mărfuri brute și alimente din străinătate, iar aceasta ar avea de urmare decadența fără leac a industriei noastre, o valută scăzută, lipsa de ocupație a milioane de oameni, și pe lângă toate acestea o menținere a lipsei și prețului urcat al alimentelor. Nu putem cere jertfe mai mari decât cele de azi dela acel popor, dela ale cărui brațe muncitoare așteptăm lecuirea rănilor și ridicarea țării la înălțimea din vremurile înaintașe războiului. Cuvintele acestea au valoare și pentru Germania, dar mai mult pentru Austro-Ungaria așa de slăbită economicște încât azi și în viitor nu poate face nimic fără ajutor străin și anume fără ajutorul Americii. O apropiere către America e așadar nu atâta o necesitate politică, cât economică. O pace acceptabilă pentru ambele părți ne-ar putea despăgubi, ba ar însemna chiar mai mult decât largirea granițelor noastre cuprinzând teritorii cât de extinse.

Trad. de Triar.

Prima rectificare din afară la „Asigurările populare“...

În Nrul 15 al revistei noastre din 13 Aprilie a. c. a apărut în cadrul articolului intitulat ca mai sus și în textul raportului directorului executiv al «Băncii Generale de asigurare» despre așanumitele «asigurări populare», arătate și în Nrul premergător, ca o specie denaturată a asigurărilor de viață, între altele și următoarele la pag. 139:

«Astfel fie-ne permis a aminti, că în anul 1913 institutul «Economul» din Cluj a luat reprezentanța generală a societății pentru asigurări populare, «Universale», a făcut o întinsă propagandă în mijlocul poporului nostru prin broșuri și instrucțiuni tipărite,

prin filialele și afiliatele sale și în fine și prin aceea, că a solicitat sprijin și dela celelalte instituțiuni românești să cultive ramul acestor fel de soiuri de asigurări. *Ne lipsesc datele exacte despre rezultatele obținute* de propaganda sistematică și întinsă și de stăruințele energice, ce le-a depus banca «Economul» pentru răspândirea asigurărilor «poporale». *După informațiuni indirecte*, primate dela persoane de toată încrederea din anturajul acestui institut rezultă, că acțiunea nu a avut rezultat. *Altcum nu se poate explica, de ce ar fi fost abandonată».*

Referitor la aceste știri am primit dela dl Dr. Amos Frâncu, ca din încredințarea direcțiunii «Economul»-ui următoarea scrisoare:

Cluj, 29 Aprilie 1918. Onor. red. «Revista Economică» Sibiiu. Direcțiunea noastră în ședința sa ultimă a hotărât, că rezervând celor vișați direct și personal de-a face demersurile de cuviință față de articolii semnați în Nrii 14 și 15 ai «Revistei Economice» de dl Vasile Vlaicu, să ceară direcțiunii — pe baza legii de presă — rectificarea aserțiunii cuprinse în memoriul — raport al d-lui director executiv Ioan I. Lăpedatu, — care totodată este și proprietarul și editorul «Revistei Economice», — referitoare la acțiunea «Economului» făcută în preajma războiului cu «Universale».

În raportul numit adecă să pune în circulație informația absolut greșită, că inițiativa «Economului» pentru a introduce depunerile combinate cu asigurare poporală în contact cu «Universale» ar fi eșuat.

Când constatăm, că «Banca generală de asigurare» nici prin consiliul ei nici prin executiva sa nici cu un cuvânt n'a protestat în contra contractului nostru de reprezentanță cu «Universale», pe când o face aceasta acum, când crede — greșit — că se repetă același lucru, relevăm absoluta deosebire între cele două acțiuni, «Economul» primind numai depunerii, cari se asigurau la «Universale», pe când «Aquila» nu primește depunerii, ci primește numai asigurări pentru depunerii, ce se vor face la alte bănci, aceasta ca ramul al 2-lea de gestiune a «Aquilei». Deci «Economul» va face și în viitor, ceea ce a făcut în trecut, adecă va primi depunerii, acțiune prevăzută în statutele sale și le va asigura nu la «Universale» ci la «Aquila».

Pe deasupra este eronată aserțiunea, că acțiunea «Economului» ar fi «eșuat», ci adevărul este, că nici că a fost începută în raion, fiindcă specialistul încredințat a plecat în străinătate, iar funcționarul încredințat ulterior a fost chemat la oaste și «Economul», după ce 11 funcționari cu directorul executiv în frunte au fost înrolați, a trebuit să se mărginească la administrația curentă.

Mai presus de toate — în această ordine de idei — se va aprecia cu dreptate, credem, că «Economul» în legătură cu «Universale» nu a practicat ramul principal, proiectat de «Aquila», asigurarea poporală, fără vizită medicală.

Rugăm Onor. Redacțiune să dea în întregime publicității această rectificare obiectivă, reproducând întreaga scrisoare întocmai. Cu toată stima: Din încredințarea direcțiunii: «Economul», institut de credit și economii. Director executiv: Dr. A. Frâncu.

Prima rectificare din lăuntru.

Cu privire la acest obiect ne-am interesat mai deaproape la «Banca Generală de Asigurare», de unde am primit următoarele clarificări:

1. Acordul «Economului» cu «Universale» societate de asigurări poporale, s'a făcut în 1912. Aceasta rezultă din *raportul direcțiunii «Economului» către adunarea generală din 25 Martie 1913*, în care se spun următoarele: Ținem a releva însă, că în anul expirat institutul, pentru întărirea spiritului de cruțare și a garanției creditelor, a instituit o secție de asigurare, încheiând acorduri: pentru foc cu «Banca» noastră generală, iar în privința ramurilor neintroduse de aceasta, cu «UNIVERSALE» pentru depunerii săptămânale cu asigurare, și cu «Minerva» pentru organizarea însoțirilor cu scop de a asigura și nobilită rassa de vite». (Vezi «Oriental Român» anul 1913, Nr. 2—3, pag. 142) Rezultă deci, că acordul a fost perfectuat deja în 1912.

2. Imediat «Economul» s'a apucat de realizarea celor raportate, către adunarea generală și între primele lucrări au fost și broșurile tipărite pe la începutul anului 1913 la institutul de arte grafice Alexandru Anca din Gherla și în editura institutului «Economul», cu privire la asigurările poporale. Aceste broșuri s'au distribuit în public și exemplare din ele se găsesc și la «Banca Generală de Asigurare». În urmare e greu a susține, că acțiunea pentru aceste asigurări nu s'a început, mai cu seamă, că pe lângă broșurile în chestie s'au mai făcut și alte reclame. Dacă pe baza acestora este greu a susține, că acțiunea «Economului» în legătură cu «Universale» nu s'a început, e mai ușor a trage concluziunea, că acțiunea s'a început.

3. Răsboiul s'a început numai în August 1914, mobilizarea funcționarilor și a directorului executiv a putut urma numai după August 1914, prin urmare în restimp, dela încheierea acordului cu «Universale» până la August 1914, ce s'a făcut? *Deduțiunea*, ce o face deci raportul «Băncii Generale de asigurare» în privința abandonării acțiunii, nu poate fi considerată ca neîndreptățită, mai cu seamă, că și persoane din anturajul «Economului» la timpul său confirmau aceasta.

4. E fapt, că «Banca Generală» nu a protestat, însă atunci direcțiunea «Economului» nici n'a întrebat-o, nici nu i-a cerut sfatul. Atunci deci nici nu avea bază de protestare, fiind liber orice institut să ia reprezentanța oricărei societăți de asigurare. De astă dată însă reprezentantul fondatorilor noiei întreprinderi în loc de a cere informații, a cerut direct ca «Banca Generală» să participe la întreprinderea proiectată în Cluj, ba ce e mai mult a cerut, ca «Banca Generală» să dea un comunicat în publicitate, prin care să anunțe că ce se face acolo, se face cu consimțământul «Băncii Generale de asigurare», ceea ce banca n'a putut declara, ci s'a văzut nevoită să publice hotărârile cunoscute.

5. Între «depuneri pentru asigurare» și «asigurări pentru depunerii», ne va ierta oricine, nu vedem deosebire obiectivă. E un simplu joc de cuvinte fără nici un rost, precum fără rost e și rectificarea trimisă de dl Dr. Amos Frâncu. În 1912/13. eră mare criza de bani, azi însă e mare abundența de... hârtie. Atunci trebuiau depunerii pentru asigurare, iar azi trebuiesc asigurări pentru depunerii!? Dar jocul de fraze și de rectificare e nepotrivit și din alt motiv și anume:

Dovadă e proiectul de fondare al «Aquilei», în care 25 de persoane întăresc cu iscălitușle lor, că scopul întreprinderii proiectate este: *exclusiv cultivarea ramului asigurării de viață*, fără vizită medicală, deci întorsăturile de fraze ca «de-

puneri pentru asigurare» sau «asigurări pentru depuneri» și «asigurări populare, ca ram deosebit de asigurare» trebuie să dispară pe lângă enunțarea clară din proiectul de fondare înaintea tribunalului comercial frazele circumscrise au trebuit să dispară, ca să rămână intenținea clară a fondatorilor «Aquilei»: *ramul asigurării de viață*, ram de asigurare cultivat de «Banca Generală de asigurare» chiar dela început. Ca se zice fără vizită medicală, calificativul e numai în parte adeverat. În fond condițiile contractuale cer destule cercetări medicale.

În sfârșit, ce privește «*absoluta deosebire între cele două acțiuni*» ale «Economului», din alinea 3-a a rectificării, cetitorul atent însuși poate observa, cu 6 rânduri mai jos, că rectificarea se contrazice pe sine însăși, zicând: «*Deci «Economul» va face și în viitor, ceea ce a făcut în trecut, adică va primi depuneri și le va asigura...*» Ce rost mai avea rectificarea, dacă se contrazice însăși?

La chestiunea dispenselor militare.

Camera comercială din Arad a cerut clarificări directe dela secția 4-a a ministeriului de honvezi în chestiunea noii ordinațiuni Nr. 8444/el. 4/918, pe care am reprodus-o și noi în Nrul premergător al revistei. După cum cetim în Nrul 132 din 25 Aprilie n. al gazetei arădane «Aradi Hirlap», la întrebările camerei comerciale din Arad a răspuns Dl maior de stab Ulyk, arătând interpretarea completă a ordinațiunii, precum urmează:

1. Începând cu 1 Maiu 1918 vor putea primi concesiuni de așteptare de cel mult 10 săptămâni toți aceia, ale căror liste de revizuire nu au fost încă rezolvate din partea comisiei de revizuire a ministeriului de honvezi și cari au rămas acasă în baza concesiunilor de așteptare eliberate cu referință la punctul 11. al ordinațiunii de revizuire Nr. 4100/el. 4—1917. Dela 1 Maiu încolo, aceștia vor putea cere însă cele 10 săptămâni de așteptare numai, dacă dispensarea lor fusese acordată pe timp nedeterminat, dacă înainte de 1 Maiu au cerut din nou (!) dispensarea și dacă toate forurile competente au recomandat acordarea dispensei.

2. Sunt mulți de aceia, a căror dispensă a expirat încă din Octomvrie, Noemvrie, Decemvrie 1917 sau din Ianuarie a. c. și la timpul său, cu luni mai înainte au cerut prolongirea dispensei, dar asupra căror cereri încă nu s'a adus decizie în ministeriu. Și acestora li se poate da concesiunea de așteptare de 10 săptămâni începând cu 1 Maiu a. c. dar numai în cazul, când ministeriul n'a respins încă nici odată cererea de prolongire a dispensei, cu un cuvânt, dacă cererea rămasă pendentă, nu e o cerere repetită.

3. Era neclarificată întrebarea, că prefectii (főispán), pot decide în materia concesiunilor de așteptare privitoare la chestiuni de comerț, industrie sau ale institutelor financiare, respective, că pot ei da instrucții forurilor administrative în privința punctului de vedere decisiv pentru concesiunile de așteptare. După comunicarea D-lui maior, prefectii sunt competenți numai în chestiuni de dispense agricole, așadar numai în cauze agricole pot da instrucții forurilor administrative cu privire la acordarea concesiunilor de așteptare controversate.

În sfârșit camera comercială din Arad a primit autorizarea să comunice aceste clarificări și autorităților administrative, și presei.

CRONICĂ.

CHRISTOS A INVIAT! *Dorim sărbători, fericite tuturor cetitorilor, amicilor și sprijinitorilor revistei noastre din prilejul Sf. Paști, cu strămoșescul salut: Christos a înviat!*

„Chiorana“ institut de credit și economii, societate pe acții în Somcuta-mare, și-a ținut adunarea generală la 10 April a. c. sub prezidiul dlui George Pop de Băsești.

Primindu-se propunerile direcțiunii, profitul curat de Cor. 16,987.59 s'a împărțit în modul următor: Dividendă acționarilor 6% Cor. 6— de care se solvește imediat după adunarea generală Cor. 12,000—, fondului de rezervă Cor. 2,430—; fondului de pensuni al funcționarilor Cor. 786—, fondului special de rezervă Cor. 120.80, remunerațiunii funcționarilor și servitorului Cor. 1,200— și fondului cultural Cor. 440.79.

Din fondul cultural și de binefacere al institutului s'au distribuit Cor. 800— și anume: Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român pentru susținerea școlii de fetețe a Asociațiunii Cor. 500—, Gimnaziului din Brașov pentru susținerea mesei studenților Cor. 100—, Gimnaziului din Blaj pentru masa studenților Cor. 100— și Epitropiei fundațiunii ziaristilor români Cor. 100—.

Rezultatul recensământului în Sibiiu. Ultima numărătoare a populației și vitelor din Sibiiu, făcută acum câteva săptămâni, a dat următorul rezultat:

10,222 bărbați și 15,978 femei, deci în total 26,200 locuitori, la cari adăugând 2,305 bărbați și femei, ce stau numai în trecere în oraș, rezultă ca număr total al populației sibiene 28,505 de suflete. În cifra aceasta se cuprinde numai populația civilă.

Animale s'au aflat: 381 cai, 421 vite cornute 1934 porci și 145 oi și miei.

Redacționale. Pentru confratele nostru din Budapesta: «Foaia Poporului Român», în urma unei scrisori colegiale sosite la redacție, ne vedem îndemnați a stabili, că între ziarele noastre nu poate fi vorba de nici o animozitate, mai cu seamă, că «Foaia Poporului Român» este cunoscută pretutindeni ca un ziar de natură exclusiv informativă. Că în repetite rânduri i-am citat numele în cadrul unor chestii neplăcute pentru mulți, nu dovedește nici o animozitate, este o simplă întâmplare. Ținem, că indicarea precisă a isvorului, se impune la orice chestie sulevată. Ținem mai departe că gazetele noastre puține, câte le avem, au datorința să se ridice preste toate veleitățile singularităților, să servească interesele de obște, să nu se animeze frate contra confratelui, dar nici să nu se ignoreze reciproc. În privința ținutei sale «Foaia Poporului Român» ca ziar pur informativ și-a câștigat, toată stima.

Sumarul:

Problemele economice ale viitorului apropiat. — Asigurările contra daunelor de grindină. — Situația financiară. — Reflexii actuale. — Prima rectificare din afară la „Asigurările populare“. — La chestiunea dispenselor militare. *Cronică:* Christos a înviat, «Chiorana», Rezultatul recensământului în Sibiiu, Redacționale.

„VULTURUL”,

institut de credit și economii, societate pe acțiuni, Diciosânmartin.

PROSPECT

pentru emisiunea a II-a de acțiuni a institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „Vulturul” în Diciosânmartin.

Adunarea generală ordinară din 6 Martie 1918 a acționarilor «Vulturului» a hotărît cu unanimitate urcarea capitalului social al institutului la suma de **Cor. 200,000**, și a încredințat direcțiunea ca să execute hotărîrea aceasta.

În împrejurările de acum a sosit timpul pentru urcarea capitalului social prin o emisiune nouă de acțiuni. Voim să dispunem de capitaluri proprii cât mai mari, pentru ca institutul să se poată dezvoltă și să înaintăm ținând concurență în împrejurările financiare schimbate și mai cu seamă în timpul, ce va urmă după războiu. Pe atunci ne putem aștepta la un avânt neobișnuit de mare în vieța economică-comercială. Urcând capitalul social de pe acum ne pregătim pentru viitor. Cu atât mai vârtos, că aceasta o putem face cu multă ușurință în abundența cea mare de bani ce domnește acum.

Direcțiunea, conform încredințării primite din partea adunării generale, deschide prin aceasta subscrierea la

a II-a emisiune de acțiuni a institutului «Vulturul».

1. Acțiunile emisiunii acesteia se rezervă în primul rând pentru acționarii de până acum ai institutului, cari au drept de-a subscrie pe lângă prețul nominal de K 100— plus K 4— taxă de subscriere (spese de emisiune) de fiecare acțiune; atâtea acțiuni nouă câte a avut scrise pe numele lor în cartea acționarilor din emisiunea primă.

Terminul de subscriere pentru acționarii vechi se fixează pe 1 Iunie 1918.

Prețul acțiunilor se va plăti în patru rate egale, și anume:

rata I.	până la 1 Iunie	1918	cu K 25—	K 4—	taxă de subscriere
” II.	” ”	1 August	” ”	K 25—	
” III.	” ”	1 Octom.	” ”	K 25—	
” IV.	” ”	1 Decem.	” ”	K 25—	

2. Pentru acționarii noi, cari vor dorî să subscrie acțiuni din emisiunea a II-a, de cumva vor rămânea neoptate din partea acționarilor vechi, prețul unei acțiuni s'a satorit în K 125— plus K 4— taxa de subscriere.

Înștiințarea pentru subscriere din partea acționarilor noi se fixează pe termenul de 1 Iulie 1918, — având însă până la acest termen acționarii vechi drept de preferință la subscrierea acțiunilor neoptate, cu suma K 110— plus K 4— taxă de subscriere.

Prețul acestor acțiuni se va plăti în patru rate egale și anume:

rata I.	până la 1 Iulie	1918	cu K 32—	plus K 4—	taxă de subscriere
” II.	” ”	1 August	” ”	K 31—	
” III.	” ”	1 Octom.	” ”	K 31—	
” IV.	” ”	1 Decem.	” ”	K 31—	

Se pot plăti și mai multe rate sau prețul întreg odată. După sumele plătite acționarii vor primi 4% interese dela timpul solvirii până la finea anului 1918.

Pentru ratele de acțiuni subscribe, cari nu se solvesc la timp se vor plăti 6% interese de întârziere. Peste tot în cazuri de acestea se vor aplică și la emisiunea a II-a dispozițiile §-lui 10 din statute.

Sumele intrate peste prețul nominal al acțiilor după subtragerea speselor de emisiune se vor adauge la fondul de rezervă.

Acțiunile nouă se vor extrada cu datul de 1 Decemvrie 1918 sub numeri identici cu a celor vechi și vor participa la dividendul anului 1919.

Din încredințarea adunării generale a acționarilor ținută în 6 Martie 1918.

Diciosânmartin, la 6 Martie 1918.

**Direcțiunea institutului de credit și economii
«Vulturul».**